

Identificació de l'expedient

Resolució del procediment de tutela de drets núm. PT 120/2022, relatiu a l'Institut d'Assistència Sanitària (IAS).

Antecedents

1. En data 23/12/2022, va tenir entrada a l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades un escrit de la Sra. (...) (d'ara endavant, la persona reclamant), pel qual formulava una reclamació per la presumpta desatenció del dret de supressió de dades que consten a la seva història clínica, que havia exercit prèviament davant l'Institut d'Assistència Sanitària (IAS).

En concret, la persona reclamant posava de manifest que havia rebut la resposta de l'IAS en què desestimava la seva sol·licitud d'exercici del dret de supressió d'un diagnòstic mèdic de l'any (...), que considerava "erroni i precipitat (...), i amb molts errors a la història clínica". En relació amb això, sol·licitava que se suprimís el dit diagnòstic mèdic i que els professionals sanitaris encarregats del seu seguiment mèdic més recent el revaluessin i rectificuessin.

La persona reclamant aportava diversa documentació relativa a l'exercici d'aquest dret:

- Un escrit de data (...), adreçat a la persona reclamant i signat per (...) de l'Oficina d'Atenció a les Persones Usuàries (Parc Hospitalari Martí i Julià) de l'IAS, amb la resposta següent:

"Benvolguda Sra.,

Vostè va presentar una sol·licitud de Drets de l'autodeterminació informativa (Supressió/cancel·lació) respecte la seva pròpia història clínica davant l'Institut d'Assistència Sanitària.

En compliment de la Llei Orgànica 3/2018, del 5 de desembre, de protecció de dades de caràcter personals i garantia dels drets digitals; la Llei 41/2022, del 14 de novembre, bàsica reguladora de la autonomia del pacient i drets i obligacions en matèria de informació i documentació clínica; i la Llei 21/2000, del 29 de desembre, sobre els drets d'informació concernent a la salut i l'autonomia del pacient i la documentació clínica, i atenent la seva sol·licitud voldria informar-la que els professionals autors del curs clínic respecte del qual demanava la supressió no consideren adient atendre la seva sol·licitud, atesa la rellevància clínica del seu contingut pel seguiment del que és objecte per part dels diferents facultatius implicats.

Igualment, recordar-li que és importat per la seva assistència sanitària l'accés a aquelles dades rellevants de la seva salut des de qualsevol centre sanitari en el que pugui ésser atesa.

Tot això, sense perjudici dels terminis legals de conservació per a la diferent documentació mèdica per part dels centres sanitaris.

Amb aquesta comunicació donem per resolta la seva petició, tot i que contra aquesta diligència podeu reclamar la tutela de l'Autoritat Catalana de protecció de dades (...)."

- Còpia d'un informe clínic de data (...), signat per una professional psicòloga clínica i psicoanalista del centre de salut (...), mitjançant el qual certificava que la persona reclamant "està essent tractada en la unitat de Psiquiatria i Psicologia d'aquest centre de salut, des del dia (...)" i que "Aquest mateix any, la pacient ha mostrat una evolució favorable."
  - Còpia d'un informe clínic de data (...), signat per un professional del mateix centre de salut (...), que, entre altres coses, indicava que "(sin valor pericial)" la persona reclamant "continúa un seguimiento psiquiátrico y psicológico" en el centre de salut referenciat.
2. En data 18/01/2023, la reclamació es va traslladar a l'Institut d'Assistència Sanitària (IAS), per tal que en el termini de 15 dies formulés les al·legacions que estimés pertinents.
3. En data 08/02/2023, l'IAS va formular al·legacions mitjançant un escrit de data 06/02/2023, en el qual, en síntesi, exposava el següent:
- Que "El dia (...) la senyora (...) va sol·licitar a la Unitat d'Atenció a l'Usuari de l'IAS la cancel·lació de tres diagnòstics de la seva història clínica, així com dels informes relacionats amb aquests, des de l'any (...) a l'any (...) (200 informes aproximadament)."
  - Que "En data (...) la Unitat d'Atenció a l'Usuari va traslladar aquesta sol·licitud al (...) de servei de la Unitat d'Hospitalització d'Aguts de Psiquiatria de l'IAS i a la (...) del Centre de Salut Mental del Gironès per tal que fessin l'anàlisi de les circumstàncies del cas des del criteri mèdic i la posterior valoració de l'interès terapèutic del pacient. Així mateix, es va realitzar la consulta sobre els terminis de supressió a la (...) de la Unitat de Documentació Mèdica de l'IAS."
  - Que "Els dies (...) la Unitat d'Atenció a l'Usuari va rebre les respectives respostes dels informes indicant la no conveniència de la supressió dels diagnòstics i informes mencionats donat que son d'especial rellevància per a la pacient pel que fa a la seva salut i essencials per a futurs professionals que l'hagin d'atendre en cas de ser necessari."
  - Que "En data (...) la (...) de la Unitat de Documentació Mèdica va Informar dels terminis de supressió establerts a la llei 21/2000, de 29 de desembre, sobre els drets d'informació concernent a la salut i l'autonomia del pacient, i la documentació clínica, que en el seu article 12 estableix l'obligació de conservar els informes d'alta i els d'exploracions complementàries durant 15 anys des de la data d'alta de cada procés assistencial."
  - Que "Donat que els informes més antics dels quals es sol·licita la supressió, daten de l'any (...), encara no s'ha complert el termini de conservació establert per la llei."

- Que, en conseqüència, “En data (...), onze dies després d’haver rebut la sol·licitud, la Unitat d’Atenció a l’Usuari va donar resposta a la senyora (...), informant-la de la desestimació de la sol·licitud de supressió de dades d’acord amb les consideracions exposades.”

L’entitat reclamada acompanyava el seu escrit de resposta amb la documentació següent:

- Còpia de la sol·licitud d’exercici del dret de supressió/cancel·lació, registrat d’entrada a l’IAS el (...), mitjançant la qual la persona reclamant demanava que se suprimissin els “diagnòstics i informes relacionats amb aquests: Trastorn Bipolar amb episodi maníac, hipomania, i trastorn d’ansietat, des de (...) a (...) (200 informes aprox.)”
- Còpia del correu electrònic de (...), enviat pel (...) del Servei d’Hospitalització d’Aguts de l’IAS, com a resposta a la petició d’informació prèvia de la Unitat d’Atenció a l’Usuari de l’IAS, en el qual indica el següent:

“Pel que fa referència a aquesta sol·licitud, i després de revisar el cas, considero que en els informes que la pacient demana eliminar (tots), hi ha informació clínica d’especial rellevància per a la pacient pel que fa a la seva salut i essencial per a futurs professionals que l’hagin d’atendre (si així fos necessari).
En aquest sentit (...), dades referents al diagnòstic, a tractaments i a la mala tolerància a aquests són prou importants per a assegurar una bona possible atenció futura.”

- Còpia del correu electrònic de (...), enviat per la (...) de Documentació Mèdica de l’IAS a la Unitat d’Atenció a l’Usuari de l’IAS, que responia el següent:

“En relació a la sol·licitud de cancel·lació, faig recordatori dels terminis de conservació de la història clínica segons la Llei 16/2010, del 3 de juny, de modificació de la Llei 21/2000, del 29 de desembre, sobre els drets d’informació concernent a la salut i l’autonomia del pacient, i la documentació clínica.

Conservar 15 anys des de la data d’alta del procés assistencial:

- Consentiment informat
- Informes d’alta
- Informes quirúrgics i registres de part
- Dades anestèsia
- Informes d’exploracions complementàries
- Informes necròpsies
- Informes de anatomia patològica

Conservar 5 anys des de la data d’alta del procés assistencial:

La resta de documentació: curs clínic (...)

- Còpia d’un correu electrònic de (...), enviat per la (...) del Centre de Salut Mental del Gironès i Pla de l’Estany, pel qual responia el següent:

“Aquesta senyora no és de la nostra zona assistencial. És de SSMM (...).
Desconec perquè s’estava visitant amb nosaltres. Està diagnosticada de Trastorn

Bipolar. La última visita al nostre servei va ser al (...) després d'una atenció a ucies per el nostre resident de psiquiatria. (...)

En el cas d'aquesta senyora no crec que sigui una actuació responsable esborrar dades claus de la seva història clínica que pot influir en el desenvolupament de la seva trajectòria terapèutica. (...)"

- Còpia de l'escrit de (...), signat per (...) de l'Oficina d'Atenció a les Persones Usuàries de l'IAS, en resposta a la sol·licitud de "supressió/cancel·lació" formulada per la persona reclamant el dia (...). El contingut d'aquest escrit s'ha transcrit a l'antecedent 1r.

Fonaments de dret

1. És competent per resoldre aquest procediment la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, d'acord amb els articles 5.b i 8.2.b de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre, de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades.
2. L'article 17 del Reglament (UE) 2016/679 del Parlament Europeu i del Consell, de 27 d'abril, relatiu a la protecció de les persones físiques pel que fa al tractament de dades personals i a la lliure circulació d'aquestes (RGPD), regula el dret de supressió en els següents termes:

"1. El interesado tendrá derecho a obtener sin dilación indebida del responsable del tratamiento la supresión de los datos personales que le conciernan, el cual estará obligado a suprimir sin dilación indebida los datos personales cuando concorra alguna de las circunstancias siguientes:

- a) los datos personales ya no sean necesarios en relación con los fines para los que fueron recogidos o tratados de otro modo;
- b) el interesado retire el consentimiento en que se basa el tratamiento de conformidad con el artículo 6, apartado 1, letra a), o el artículo 9, apartado 2, letra a), y este no se base en otro fundamento jurídico;
- c) el interesado se oponga al tratamiento con arreglo al artículo 21, apartado 1, y no prevalezcan otros motivos legítimos para el tratamiento, o el interesado se oponga al tratamiento con arreglo al artículo 21, apartado 2;
- d) los datos personales hayan sido tratados ilícitamente;
- e) los datos personales deban suprimirse para el cumplimiento de una obligación legal establecida en el Derecho de la Unión o de los Estados miembros que se aplique al responsable del tratamiento;
- f) los datos personales se hayan obtenido en relación con la oferta de servicios de la sociedad de la información mencionados en el artículo 8, apartado 1.

3. Los apartados 1 y 2 no se aplicarán cuando el tratamiento sea necesario:

- a) para ejercer el derecho a la libertad de expresión e información;
- b) para el cumplimiento de una obligación legal que requiera el tratamiento de datos impuesta por el Derecho de la Unión o de los Estados miembros que se aplique al responsable del tratamiento, o para el cumplimiento de una misión realizada en interés público o en el ejercicio de poderes públicos conferidos al responsable;

- c) por razones de interés público en el ámbito de la salud pública de conformidad con el artículo 9, apartado 2, letras h) e i), y apartado 3;
- d) con fines de archivo en interés público, fines de investigación científica o histórica o fines estadísticos, de conformidad con el artículo 89, apartado 1, en la medida en que el derecho indicado en el apartado 1 pudiera hacer imposible u obstaculizar gravemente el logro de los objetivos de dicho tratamiento, o
- e) para la formulación, el ejercicio o la defensa de reclamaciones.”

L'article 15 de la Llei orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de protecció de dades personals i garantia dels drets digitals (LOPDGDD), determina el següent, també en relació amb el dret de supressió:

- “1. El derecho de supresión se ejercerá de acuerdo con lo establecido en el artículo 17 del Reglamento (UE) 2016/679.
- 2. Cuando la supresión derive del ejercicio del derecho de oposición con arreglo al artículo 21.2 del Reglamento (UE) 2016/679, el responsable podrá conservar los datos identificativos del afectado necesarios con el fin de impedir tratamientos futuros para fines de mercadotecnia directa.”

L'article 32 de l'LOPDGDD regula el deure de bloqueig de les dades suprimides en els següents termes:

- “1. El responsable del tractament està obligat a bloquejar les dades quan en dugui a terme la rectificació o la supressió.
- 2. El bloqueig de les dades consisteix en la identificació i la reserva d'aquestes, amb l'adopció de mesures tècniques i organitzatives, per impedir-ne el tractament, inclosa la visualització, excepte per a la posada a disposició de les dades als jutges i tribunals, el Ministeri Fiscal o les administracions públiques competents, en particular de les autoritats de protecció de dades, per a l'exigència de possibles responsabilitats derivades del tractament i només pel termini de prescripció d'aquestes.
Transcorregut aquest termini s'han de destruir les dades.
- 3. Les dades bloquejades no es poden tractar per a cap finalitat diferent de la que assenyala l'apartat anterior. (...)”

En relació amb els drets previstos als articles 15 a 22 de l'RGPD, els apartats 3 a 5 de l'article 12 de l'RGPD estableixen el següent:

- “3. El responsable del tratamiento facilitará al interesado información relativa a sus actuaciones sobre la base de una solicitud con arreglo a los artículos 15 a 22, y, en cualquier caso, en el plazo de un mes a partir de la recepción de la solicitud. Dicho plazo podrá prorrogarse otros dos meses en caso necesario, teniendo en cuenta la complejidad y el número de solicitudes. El responsable informará al interesado de cualquiera de dichas prórrogas en el plazo de un mes a partir de la recepción de la solicitud, indicando los motivos de la dilación. Cuando el interesado presente la solicitud por medios electrónicos, la información se facilitará por medios electrónicos cuando sea posible, a menos que el interesado solicite que se facilite de otro modo.

4. Si el responsable del tratamiento no da curso a la solicitud del interesado, le informará sin dilación, y a más tardar transcurrido un mes de la recepción de la solicitud, de las razones de su no actuación y de la posibilidad de presentar una reclamación ante una autoridad de control y ejercitar acciones judiciales.

5. La información facilitada en virtud de los artículos 13 y 14 así como toda comunicación y cualquier actuación realizada en virtud de los artículos 15 a 22 y 34 serán a título gratuito. Cuando las solicitudes sean manifiestamente infundadas o excesivas, especialmente debido a su carácter repetitivo, el responsable podrá:

- a) cobrar un canon razonable en función de los costes administrativos afrontados para facilitar la información o la comunicación o realizar la actuación solicitada, o
- b) negarse a actuar respecto de la solicitud.

El responsable del tratamiento soportará la carga de demostrar el carácter manifiestamente infundado o excesivo de la solicitud.

(...)"

En relació amb l'anterior, l'article 16.1 de la Llei 32/2010, de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, referent a la tutela dels drets previstos per la normativa sobre protecció de dades personals, disposa el següent:

"1. Les persones interessades a les quals es denegui, en part o totalment, l'exercici dels drets d'accés, de rectificació, de cancel·lació o d'oposició, o que puguin entendre desestimada llur sol·licitud pel fet de no haver estat resolta dins el termini establert, poden presentar una reclamació davant l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades."

3. Expost el marc normatiu aplicable, escau analitzar el fons de la reclamació, és a dir si, d'acord amb els preceptes transcrits al fonament de dret 2n, en aquest cas escau suprimir les dades en els termes que va sol·licitar la persona reclamant.

Abans d'entrar a analitzar el fons de la reclamació, cal indicar que la reclamació presentada davant d'aquesta Autoritat en data 23/12/2022 és contra la denegació de l'exercici del "dret de supressió", en relació amb un diagnòstic que la persona reclamant considera "erroni i precipitat (...), i amb molts errors a la història clínica". En aquest sentit, la persona reclamant demanava exercir el dret de supressió i també el dret de rectificació "del diagnòstic per part de professionals" que li estarien fent "el seguiment i tractament".

No obstant això, els termes literals amb els quals la persona reclamant va sol·licitar l'exercici del dret de supressió a l'IAS, en data (...), difereixen del que va exposar a la reclamació presentada davant d'aquesta Autoritat en data 23/12/2022.

En la sol·licitud de data (...) presentada davant de l'IAS, la persona reclamant demanava la supressió de "diagnòstics i informes relacionats amb aquests: Trastorn Bipolar amb episodi maníac, hipomania, i trastorn d'ansietat, des de (...) a (...) (200 informes aprox.)", sense fer cap referència a l'existència de diagnòstics i/o dades incorrectes a la seva història clínica.

Per tant, aquesta resolució només analitza la qüestió relativa al dret de supressió exercit per la reclamant davant de l'IAS, ja que l'exercici del dret de rectificació no va formar part de la seva sol·licitud inicial formulada davant de l'IAS, la resposta del qual és l'objecte de la present reclamació.

Com a punt de partida, cal tenir en compte que el dret de supressió és un dret personalíssim i constitueix una de les facultats essencials que integren el dret fonamental a la protecció de dades personals (article 18.4 CE).

L'article 17 de l'RGPD configura el dret de supressió com el dret de l'afectat a obtenir del responsable del tractament la supressió de les dades personals que l'afecten, si hi concorre alguna de les circumstàncies previstes a l'article 17.1 de l'RGPD i sempre que no es doni alguna de les excepcions assenyalades als articles 17.3 i 23 de l'RGPD.

Tal com s'ha assenyalat a l'antecedent primer, mitjançant l'escrit de (...) l'entitat reclamada responia la petició formulada per la reclamant el (...) i la informava de la impossibilitat de suprimir les dades personals que consten a la seva història clínica, d'acord amb la Llei 41/2002, del 14 de novembre, bàsica reguladora de la autonomia del pacient i drets i obligacions en matèria d'informació i documentació clínica, i la Llei 21/2000, del 29 de desembre, sobre els drets d'informació concernent la salut i l'autonomia del pacient, i la documentació clínica.

Respecte d'això, a la resposta s'informa que els motius pels quals no escau la supressió del diagnòstic i els informes mèdics són els següents: "els professionals autors del curs clínic respecte del qual demanava la supressió no consideren adient atendre la seva sol·licitud, atesa la rellevància clínica del seu contingut per part dels diferents facultatius implicats", i que per garantir una assistència sanitària adequada és necessari "l'accés a aquelles dades rellevants de la seva salut des de qualsevol centre sanitari en el que pugui ésser atesa". També s'informa sobre l'existència de "terminis legals de conservació per a la diferent documentació mèdica" que impedeixen fer efectiva la petició de supressió de la persona reclamant.

Al marge de l'anterior, en el marc del tràmit d'audiència d'aquest procediment de tutela, l'entitat reclamada va detallar les actuacions que l'IAS havia dut a terme per respondre la petició de la persona reclamant. Respecte d'això, des de la Unitat d'Atenció a l'Usuari es va donar trasllat de la sol·licitud de (...) "al (...) de servei de la Unitat d'Hospitalització d'Aguts de Psiquiatria de l'IAS i a la (...) del Centre de Salut Mental del Gironès per tal que fessin l'anàlisi de les circumstàncies del cas des del criteri mèdic i la posterior valoració de l'interès terapèutic del pacient", que, finalment, van concloure que no era convenient suprimir els "diagnòstics i informes" assenyalats per la persona reclamant en la seva petició de (...), "donat que són d'especial rellevància per a la pacient pel que fa a la seva salut i essencials per a futurs professionals que l'hagin d'atendre en cas de ser necessari". L'entitat reclamada va fer "la consulta sobre els terminis de supressió a la (...) de la Unitat de Documentació Mèdica de l'IAS", la qual va assenyalar que "la Llei 21/2000, de 29 de desembre, sobre els drets d'informació concernent a la salut i l'autonomia del pacient, i la documentació clínica, en el seu article 12 estableix l'obligació de conservar els informes d'alta i els d'exploracions complementàries durant 15 anys des de la data d'alta de cada procés assistencial."

Tal com va informar l'IAS, la normativa sanitària obliga a conservar part de la informació clínica durant cinc o quinze anys, o fins i tot durant un termini superior segons el document de què es tracti, a comptar des de la data de l'atenció rebuda.

L'article 12.4 de la Llei 21/2000, del 29 de desembre, sobre els drets d'informació concernent la salut i l'autonomia del pacient, i la documentació clínica, en la seva redacció donada per la Llei 16/2010, del 3 de juny, de modificació de la Llei 21/2000, del 29 de desembre, sobre els drets d'informació concernent la salut i l'autonomia del pacient, i la documentació clínica, estableix, pel que aquí interessa, el següent en relació amb la conservació de la història clínica:

“4. De la història clínica s'ha de conservar, juntament amb les dades d'identificació de cada pacient, com a mínim durant quinze anys des de la data d'alta de cada procés assistencial, la documentació següent:

- a) Els fulls de consentiment informat.
- b) Els informes d'alta.
- c) Els informes quirúrgics i el registre de part.
- d) Les dades relatives a l'anestèsia.
- e) Els informes d'exploracions complementàries.
- f) Els informes de necròpsia.
- g) Els informes d'anatomia patològica.

(...)

6. La documentació que integra la història clínica no esmentada per l'apartat 4 es pot destruir un cop hagin transcorregut cinc anys des de la data d'alta de cada procés assistencial.

7. No obstant el que estableixen els apartats 4 i 6, s'ha de conservar d'acord amb els criteris que estableixi la comissió tècnica en matèria de documentació clínica, a què fa referència la disposició final primera, la documentació que sigui rellevant a efectes assistencials, que ha d'incorporar el document de voluntats anticipades, i la documentació que sigui rellevant, especialment, a efectes epidemiològics, de recerca o d'organització i funcionament del Sistema Nacional de Salut. En el tractament d'aquesta documentació s'ha d'evitar identificar les persones afectades, llevat que l'anonimat sigui incompatible amb les finalitats perseguides o que els pacients hi hagin donat el consentiment previ, d'acord amb la normativa vigent en matèria de protecció de dades de caràcter personal. La documentació clínica també s'ha de conservar a efectes judicials, de conformitat amb la normativa vigent.

8. La decisió de conservar la història clínica, en els termes establerts per l'apartat 7, correspon a la direcció mèdica del centre sanitari, a proposta del facultatiu o facultativa, amb l'informe previ de la unitat encarregada de la gestió de la història clínica en cada centre. Aquesta decisió correspon als mateixos facultatius quan desenvolupin llur activitat de manera individual.”

D'acord amb l'anterior, la petició de la persona reclamant de suprimir el diagnòstic mèdic i els informes mèdics relacionats amb aquest diagnòstic, que daten de l'any (...) fins al (...), no s'ajusta al que preveu la legislació sanitària, ja que no s'ha exhaurit el termini legal de 15 anys pel qual s'ha de conservar.

Per tant, aquesta Autoritat considera que l'IAS va actuar conforme a dret desestimant la petició de supressió de data (...), i que va donar a la persona reclamant una resposta concreta i ajustada al que preveu la legislació sanitària, tenint en compte la importància de conservar les seves "dades rellevants" de salut per garantir una assistència sanitària adequada "des de qualsevol centre sanitari."

Resolució

Per tot això, resolc:

1. Desestimar la reclamació de tutela formulada per la senyora (...) contra l'Institut d'Assistència Sanitària (IAS).
2. Notificar aquesta resolució a l'Institut d'Assistència Sanitària (IAS) i a la persona reclamant.
3. Ordenar la publicació de la resolució al web de l'Autoritat (apdcat.gencat.cat), de conformitat amb l'article 17 de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre.

Contra aquesta resolució, que posa fi a la via administrativa d'acord amb els articles 26.2 de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre, de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades i 14.3 del Decret 48/2003, de 20 de febrer, pel qual s'aprova l'Estatut de l'Agència Catalana de Protecció de Dades, amb caràcter potestatiu les parts interessades poden interposar un recurs de reposició davant la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, en el termini d'un mes a comptar a partir de l'endemà de la seva notificació, d'acord amb el que preveu l'article 123 i següents de l'LPAC. També pot interposar directament un recurs contenciós administratiu davant els jutjats contenciosos administratius de Barcelona, en el termini de dos mesos a comptar a partir de l'endemà de la seva notificació, d'acord amb els articles 8, 14 i 46 de la Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa.

Igualment, les parts interessades poden interposar qualsevol altre recurs que considerin convenient per a la defensa dels seus interessos.

La directora